

Klub dětských knihoven Libereckého kraje

Výroční zpráva

2023

1. Předsednictví Klubu dětských knihoven Libereckého kraje

Od 1.1.2022 je předsedkyní Klubu dětských knihoven Libereckého kraje (dále už jen KDK LK) Jana Baánová z Městské knihovny Semily. Funkci tajemnice zastává Bc. Petra Luňáková z Městské knihovny Semily.

2. Pojetí a cíle KDK LK

Liberecký kraj je tvořen regiony Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily na celkové rozloze 3 163 km². Semily, stávající základna KDK LK, se nacházejí na jihovýchodě kraje. Ve snaze zapojit do klubu knihovníky ze vzdálenějších lokalit se na základě diskuze vedení klubu dohodlo, že setkání budou putovat. Rozhodnutí je založeno na premise, že geografická dosažitelnost podnítl zájem knihovníků z lokalit bez přímého dopravního spojení na Semily.

Dalším přínosem putovních setkání je bezesporu získávání nových praktických poznatků a zkušeností při návštěvách různých knihoven v kraji.

Hostitelské knihovny obvykle nabízejí možnost prohlídky svých prostor a seznámení s aktivitami knihovny. Předávání informací tak proběhne formou zážitku „teď a tady“, což má bezesporu efektivnější a trvalejší dopad než pouhé ústní sdělení nebo přečtení informace např. v e-mailu.

KDK LK kraje není pouze formální uskupení. Jeho cílem je poskytovat podporu svým členům zcela konkrétním způsobem. Podporuje zapojení do různých projektů, zprostředkovává kontakty s ostatními knihovníky, nabízí možnosti vzdělávání a osobního rozvoje. Sdílení dobrých praxí v oblasti práce s dětským čtenářem v knihovnách je prioritou klubu.

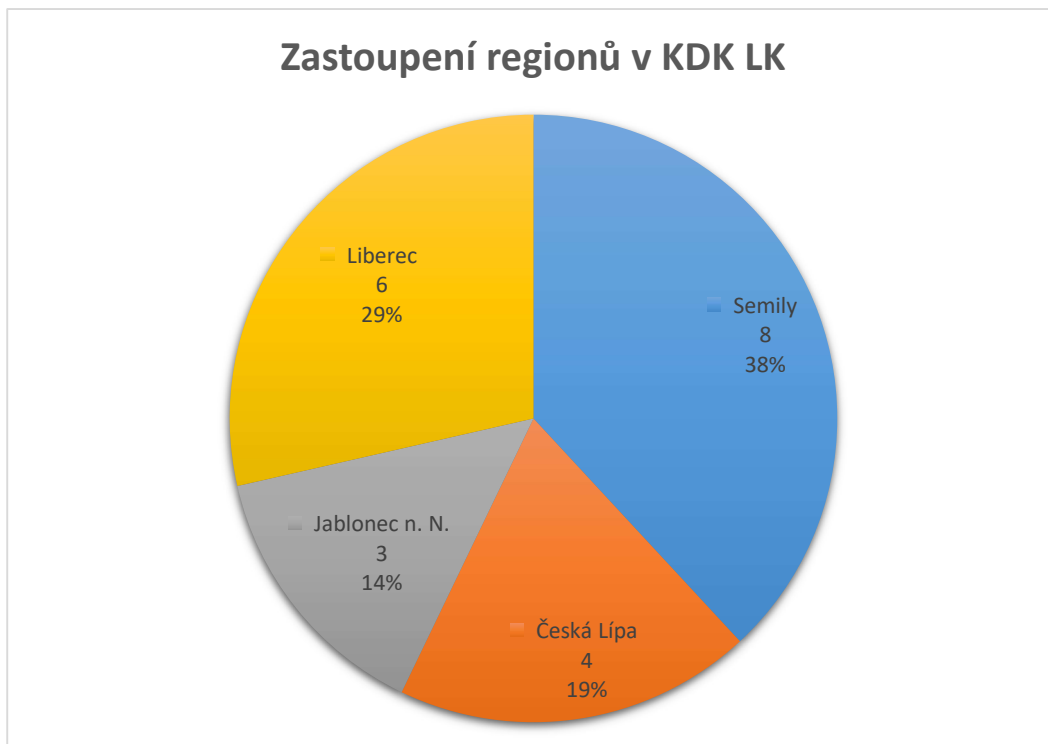
Účast na setkáních je bezplatná a je zahrnuta do systému vzdělávání knihovníků (účastníci obdrží potvrzení o absolvování).

3. Členská základna

Seznam členů KDK LK čítá k 31.12.2023 celkem 29 členů z 21 knihoven. Z celkových 211 knihoven v kraji je v KDK LK organizováno 10 %. Zastoupeny jsou všechny regiony. V porovnání s předchozím rokem došlo k nárůstu o sedm členů z pěti dalších knihoven.

Zastoupeny jsou všechny regiony:

Počty členských knihoven v KDK LK v jednotlivých regionech

Z grafu je patrné, že zastoupení je nejsilnější v semilském regionu (8 knihoven), následuje Liberec (zastoupený 6 knihovnamí), českolipský region (4) a okres Jablonec nad Nisou (3). Potenciál k posílení členské základny v jednotlivých regionech kraje spatřujeme v nabídce atraktivních programů v kombinaci s výchozí strategií střídání regionů při konání klubových schůzek a akcí.

4. Setkání členů KDK LK

V uplynulém roce proběhla dvě setkání členů KDK LK. Z obou vznikl zápis a účastníci obdrželi osvědčení o absolvování akce, jelikož součástí obou setkání byl vzdělávací program.

4.1 Městská knihovna Česká Lípa, pobočka Špičák (2. května 2023)

V České Lípě se sešlo celkem 21 členů KDK LK zapsaných jmenovitě na prezenční listině.

Během dopoledního bloku byli členové Klubka seznámeni s průběhem setkání pracovní skupiny Klubu dětských knihoven ČR, zvané Mozkový trust, konaného 31. ledna 2023 v Národní knihovně ČR v Praze. Představily se akce a projekty SKIP, do nichž je možno se zapojit. Následně proběhl brainstorming k návrhu na nový regionální projekt „Sdílej s námi“; v živé diskuzi byly navrženy propozice, termíny realizace, formální i obsahová stránka projektu (podrobněji viz kapitola 5.3).

Prostor dostalo také komunikační téma pro roky 2023/2024, Mediální gramotnost. Z diskuze vyplynulo, že téma se ve většině našich členských knihoven teprve zabydluje, je třeba nadále MG studovat a hledat příklady dobrých praxí. Vzešel návrh uspořádat společný seminář s hosty a ukázkami zpracovaných a odzkoušených programů, prezentovaných a oceněných na přehlídce OKnA (MĚK Jičín, MĚK Litvínov).

Setkání završila prezentace aktivit Městské knihovny Česká Lípa a exkurze po pobočce Špičák.

Setkání KDK LK 2. května 2023 v Městské knihovně Česká Lípa, pobočka Špičák

POZVÁNKA NA SETKÁNÍ KLUBU DĚTSKÝCH KNIHOVEN LIBERECKÉHO KRAJE

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÁ LÍPA, POBOČKA ŠPIČÁK

ČERVENÉHO KŘÍŽE 2563, SÍDLIŠTĚ ŠPIČÁK

ÚTERÝ 2. KVĚTNA 2023, 9:45

9:45 – 10:00	Prezence; zápis nových zájemců o členství
10:00	Zahájení; krátké zprávy ze světa dětských knihoven (projekty SKIP, pracovní skupina Mozkový trust, přehlídka OKnA)
11:00	Inspiruj (se) – tipy a triky českolipských knihovnic; sdílení nápadů a tipů na knihy, programy a tvůrčí dílny
12:00	Exkurze – prohlídka nové pobočky Špičák
13:00	Předpokládaný konec setkání

HOSTITELSKÁ KNIHOVNA NABÍZÍ ODVOZ Z NÁDRAŽÍ NA POBOČKU ŠPIČÁK.
V 9:30 BUDE U VLAKOVÉHO NÁDRAŽÍ PŘIPRAVENA ČERVENÁ DACIA LOGAN.
ODVOZ JE NUTNO PŘEDEM REZERVOVAT > REDITEL@KNIHOVNA-CL.CZ

Přihláška na setkání: <https://1url.cz/@klubko.lipa>

Městská knihovna Jablonec nad Nisou (19. září 2023)

V Jablonci nad Nisou se sešlo celkem 18 členů KDK LK zapsaných jmenovitě na prezenční listině.

Druhé klubové setkání roku 2023 bylo věnováno mediální gramotnosti, součástí byl odborný program nastíněný již v České Lípě.

V první části programu zazněly nezbytné informace z dalšího setkání Mozkového Trustu (konaného 7. září v Městské knihovně v Praze, pobočka Malešice). Oznámeno bylo ukončení projektu Kamarádka knihovna pro dlouhodobě nízký zájem, nastíněny byly termíny a témata pokračujících projektů SKIP / KDK pro rok 2024 (Noc s Andersenem, OkNA, Kde končí svět). Představen byl nový společný projekt KDK LK nazvaný „Sdílej s námi (tvoje místo)“, který byl vyhlášen 1. září. Při prezentaci byly rozebrány propozice a zamýšlený výstup, členské knihovny byly vyzvány k zapojení do projektu, k uspořádání doprovodných programů (dílen, exkurzí).

Odpoledne bylo věnováno odbornému programu. Pozvání přijali vedoucí dětských oddělení z Městské knihovny Václava Čtvrťka Jičín (Mgr. Michaela Sehnalová) a z Městské knihovny Litvínov (Bc. Vladimír Kraft). Ve svých názorných a praktických příspěvcích provedli diváky svými úspěšnými programy pro dětské posluchače, které realizují ve svých domovských knihovnách. Mgr. Sehnalová se svou besedou „Jak nenaletět“ letos získala 1. místo na přehlídce OkNa – O knihovnických aktivitách. Bc. Kraft se věnuje tématu kyberšikany a také „chytrému“ sledování YouTube (se zapojením kritického myšlení a „zdravého rozumu“). Byl poskytnut dostatečný prostor pro otázky a sdílení zkušeností účastníků setkání.

Setkání bylo zpoplatněno účastnickým poplatkem ve výši 200,-- Kč. Výtěžek byl použit na honorář a cestovné pro přednášející, a občerstvení. Akci finančně podpořila Krajská vědecká knihovna Liberec z dotace na regionální funkce, organizačně se na realizaci podílel RV SKIP a městské knihovny Jablonec nad Nisou, Jičín a Litvínov.

Setkání KDK LK 19. září 2023 v Městské knihovně Jablonec nad Nisou

POZVÁNKA NA SETKÁNÍ KLUBU DĚTSKÝCH KNIHOVEN LIBERECKÉHO KRAJE

MĚSTSKÁ KNIHOVNA JABLONEC NAD NISOU

DOLNÍ NÁMĚSTÍ 600, AUDIOVIZUÁLNÍ SÁL, 2. PATRO

ÚTERÝ 19. ZÁŘÍ 2023, 9:00

- 9:00 – 9:30 Prezence
- 9:30 – 10:30 Novinky ze světa dětských knihoven;
Sdílejte s námi: nový projekt regionálního Klubka LK

MEDIÁLNÍ GRAMOTNOST V PRAXI DĚTSKÝCH KNIHOVEN

- 10:30 – 12:00 Jak nenaletět... ?
Mgr. Michaela Sehnalová, vedoucí dětského oddělení, [Knihovna Václava Čtvrtka Jičín](#)
Autorka vítězného programu s tematikou mediální gramotnosti na přehlídce OkNa 2023.
Pořádá lekce pro 1. i 2. stupeň ZŠ zacílené na bezpečné chování v on-line prostředí, principy ověřování informací a kultivované komunikace ve virtuálním prostředí.
- 12:00 – 12:30 Přestávka s občerstvením ☺
- 12:30 – 14:30 Kyberšikana
Bc. Vladimír Kraft, vedoucího dětského oddělení, [Městská knihovna Litvínov](#)
Autor úspěšných interaktivních lekcí, které rozkrývají problematické chování ve virtuálním světě. Autenticky ilustruje principy kyberšikany, její důsledky a obranné mechanismy.
- Diskuze
- Předpokládané ukončení programu je 15:00 – 15:30.

ÚČASTNICKÝ POPLATEK VE VÝŠI 200 Kč

uhradíte na místě při prezenci.

PŘIHLÁŠKA NA SETKÁNÍ: <https://1url.cz/@klubko.jbc>

PARTNEŘI AKCE: KVK LIBEREC, SKIP LK, MĚSTSKÉ KNIHOVNY JIČÍN, LITVÍNŮV A JABLONEC NAD NISOU

PODPOŘENO Z DOTACE PRO REGIONÁLNÍ FUNKCE UDĚLOVANÉ LIBERECKÝM KRAJEM

5. Společné projekty

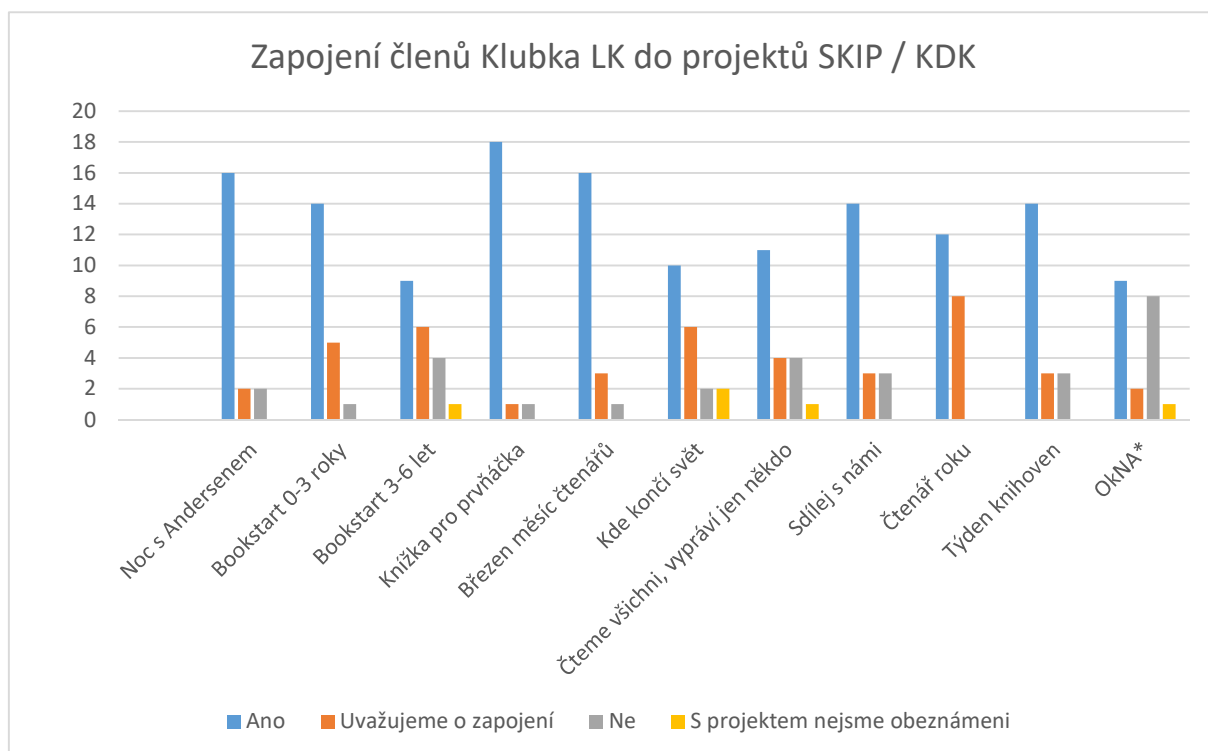
5.1 Průzkum: Zapojení členů Klubka do projektů SKIP / KDK

V období září – prosinec 2023 proběhl průzkum (on-line anketa na platformě Survio). Jeho cílem bylo zjistit, v jaké míře se členové KDK LK zapojují do projektů SKIP / KDK, případně do jaké míry jsou s aktivními projekty obeznámeni. Z průzkumu vyplývá, že tradiční projekty není třeba přestavovat podrobně, jeví se jako dostačující podávat členům aktuální doplňující informace o vyhlášení nových ročníků, případně o aktuálních podmínkách, tématech a vynikajících počinech. Noví zájemci se spíše obracejí na vedení KDK LK o základní informace k vybraným projektům individuálně.

Dlouhodobě se drží na špičce Noc s Andersenem, Knížka pro prvňáčka či Březen měsíc čtenářů. Pokles zájmu v KDK LK kontinuálně zaznamenávají projekty Kde končí svět a Čteme všichni, vypráví jen někdo. Nízký zájem (ale zároveň i určitý potenciál v počtu uvažujících o zapojení do projektu) vykazuje Bookstart pro 3-6 let.

Podpora aktivit SKIP, propagace a účast v nich patří mezi dlouhodobé cíle KDK LK.

Ankety se zúčastnilo 20 respondentů (69 % členů KDK LK).

*OkNA – (Ano) účast jako návštěvník: 8, jako soutěžící: 1

5.2 Kde končí svět – Dobré zprávy

S podzimem 2022 vyhlásil Klub dětských knihoven SKIP novou výzvu v rámci projektu *Kde končí svět*, tentokrát se společným celostátním tématem *Dobré zprávy*. V Libereckém kraji se do 13. ročníku přehlídky zapojily tři knihovny městské (Semily, Turnov, Jablonné v Podještědí) a dvě obecní (Slaná a Libštát).

Sešly se práce rozmanitého charakteru. Semilská knihovna nabídla dětem dvě výzvy: *Rok mýma očima* (představ svoje zážitky prostřednictvím fotokoláže) a *Dávám lajk* (natoč krátkou reportáž o dění ve tvém okolí). Pro děti byla atraktivnější výzvou koláž, vedle výrobků jednotlivců do přehlídky přispěl kolektivním dílem Čtenářský klub. Malí tvůrci osobitým způsobem reflektovali dění v okolním světě, objevovalo se téma volby nového prezidenta, zručně dokázali zrecyklovat dobré zprávy ze Semilských novin. Mladší děti zpracovaly *Rok mýma očima* na osobní rovině: ukázaly, jak se jim dařilo, sdílely zážitky, na něž rády vzpomínají (první návštěva Prahy, první přečtená knížka, zajímavá setkání).

Místní knihovna ve Slané se pustila do novinařiny společně s dětmi z MŠ a ZŠ Slaná, a Slánský list, který všichni obyvatelé obce dostávají do svých schránek, obohatili před Velikonoci o čtyřstránkovou přílohu. Jejím obsahem byla reportáž ze školních voleb a z hasičského kroužku, rozhovor s místní mladou sportovní hvězdou a také komiks, recept, omalovánka nebo sudoku.

Městská knihovna Antonína Marka Turnov v čele s Evou Kordovou promítla téma *Dobré zprávy* do celé řady aktivit, zejména ve spolupráci se ZŠ Žižkova Turnov. V duchu dobrých zpráv se v Turnově malovalo, psalo, hrálo divadlo, natáčely se podcasty, chystal se školní jarmark a v dohlednu je také vydání knížky.

Jak je vidno, příspěvky byly vskutku rozmanité povahy, pročež jejich hodnocení v tradičním smyslu stupňů vítězů nebylo možné (ani spravedlivé). Zároveň jich nebylo dostatečné množství pro regionální přehlídku. Proto se zrodilo mimořádné finále, které umožnilo ocenit pilné soutěžící a slavnostně završit tento ročník projektu *Kde končí svět* na regionální úrovni.

Soutěžní příspěvky přehlídky zkoumala odborná porota z řad literátů, PR pracovníků a knihovnic. Porota dospěla k názoru, že do celostátního slavnostního zakončení přehlídky v pražském Klementinu vyšle zpravodajský tým z turnovské ZŠ Žižkova za jejich zdařilý cyklus podcastů *Žižkovkast*. Kolektiv autorů obdržel věcné ceny od SKIP Libereckého kraje a také dárkový poukaz do pizzerie. V Praze před rytíře Tadeáše postupně poklekli a byli pasováni na „Rytíře krásného slova“ Daniel Hejduk, Karolína Zuzánková, Adam Hanoušek a Richard Nechvíl.

Pro úspěšné soutěžící ze Semil a Slané uspořádala Městská knihovna Semily zážitkové odpoledne v dětském oddělení v úterý 23. května. Pozvání přijali porotkyně PR specialistka Katka Šidlofová z KVK Liberec a Jaroslav Hoření z Českého rozhlasu. Hosté s dětmi besedovali o své práci, soutěžící představili svá díla, předsedkyně Klubka Jana Baánová společně s předsedkyní RV SKIP Jitkou Šedinovou předaly dětem dárkové tašky od Městské knihovny Semily a SKIP Libereckého kraje. Moderátor Jaroslav Hoření pozval děti ze Slané na exkurzi do domovského Českého rozhlasu Liberec, který byl mediálním partnerem přehlídky.

(Zpráva z článku do periodika Světlik – Svět libereckých knihoven, napsala Bc. Petra Luňáková)

*Slavnostní akt pasování vítězů z turnovské ZŠ Žižkova na rytíře krásného slova.
Praha, Zrcadlová kaple Klementina, 7. června 2023.*

*ZŠ a MŠ Slaná na exkurzi v Českém rozhlasu Liberec,
červen 2023.*

5.3 Nový společný projekt KDK LK „Sdílej s námi (tvoje místo)“

Na základě nápadů a návrhů vzešlých ze setkání KDK LK v České Lípě zpracovalo vedení Klubka propozice k novému společnému projektu s variabilním názvem (podle geografického zacílení), např. „Sdílej s námi Semily“. Do projektu se zapojilo 14 knihoven s členstvím v KDK LK (tj. 2/3 členských knihoven).

Cíle projektu:

- Probudit v dětech a mladých zájem o konkrétní místo v Libereckém kraji, kde žijí (popř. jejich blízké okolí), a povzbudit je ke ztvárnění tématu v rozmanitých formách. Důraz je kladen na konkrétní obec nebo město, v němž žijeme.
- Uspořádat dílnu, workshop, exkurzi, kurz, tvůrčí setkání, atd.; nabídnout dostupné informace nebo poradit informační zdroje, poskytnout podporu (možnost tvoření přímo v knihovně, vytvoření tvůrčí skupiny, pomoc dospělého – knihovníka, dobrovolníka, atd.).
- Shromáždit vzniklé práce, zhodnotit a odměnit úsilí soutěžících, vybrat nejzdařilejší práce pro putovní výstavu.
- Smyslem výstavy je představit Liberecký kraj očima dětí; poukázat na oblíbená / pozoruhodná místa, zvednout povědomí o regionální historii, kultuře a přírodě.

Cílovou skupinou projektu jsou děti a mladí ve věku 6-15 let, soutěžit mohou jednotlivci i kolektivní díla, vítané je zapojení škol a zájmových skupin – klubů, kroužků (prostřednictvím knihoven).

Tvořit je možno rozmanitými technikami, výstupem však musí být hmotné dílo, umožňující vystavení bez dodatečné technické podpory (např. promítání; tj. ne virtuální). Ke své práci soutěžící vždy připojí text (stručný nebo rozpracovaný, podle vlastního uvážení), kterým představí, čím je dané místo nebo osobnost pozoruhodné, nebo proč si autor vybral jeho ztvárnění; tím bude podpořena atraktivita a informační hodnota výstavy.

Realizace projektu je rozložena do čtyř etap, z nichž první (tvůrčí činnost, doprovodné programy, sběr prací v zapojených knihovnách) probíhala od září 2023 do konce roku. V dalších etapách (leden-červen 2024) proběhne místní kolo s možností výstavy v zapojených knihovnách (II. a III. etapa), přičemž projekt vyvrcholí regionálním kolem – společnou výstavou vítězných prací vzešlých ze všech přihlášených knihoven v Libereckém kraji. Vernisáž první výstavy; ocenění nejzajímavějších prací (etapa IV).

Tvůrčí dílna Modelujeme Semily do soutěže Sdílej s námi, 5. listopadu 2023.

6. Vzdělávání

Vedle již zmiňovaných lekcí k mediální gramotnosti byli členové KDK LK pozváni na knihovnické dílny pořádané SKIP a Krajskou vědeckou knihovnou Liberec. Mnozí této příležitosti rozvíjet své znalosti a kvality využili.

Mediální gramotnost a kybernetická bezpečnost dětí – knihovnická dílna proběhla 17. ledna 2023 v KVK Liberec. Obsahovala tři přednáškové bloky: **Městečko Kybernetov** (Michaela Drahoňovská); představení didaktické hry oceněné NÚKIB; **Co dělají děti, když jsou on-line** (Vladimír Vácha); **Nové trendy v knihovnách** (Jakub Růžička, KVK Liberec): robotika v knihovně – jak na lekci, jaké roboty pořídit, 3D tiskárna v knihovně.

II. knihovnická dílna proběhla v KVK Liberec 7. listopadu 2023 a jejím hostem a lektorem byl PhDr. Marek Herman, spisovatel, pedagog a lektor osobního rozvoje, který přinesl **Ochutnávku selského rozumu**. PhDr. Herman se věnuje především oblasti výchovy a osobního rozvoje, jeho knihy jsou úspěšné a hojně vyhledávané, ač je některými vnímán jako autor kontroverzních výroků a postojů. Dětský knihovník je denně v kontaktu s dětským návštěvníkem knihovny a přednáška PhDr. Hermana nabízela náhled, jakým způsobem současný životní styl formuje dětskou osobnost, jak dnešní děti „fungují“, což může pomoci k lepšímu pochopení dětské duše.

7. Závěr

V uplynulém roce lze pozitivně vnímat rostoucí členskou základnu; vstřícnost a skvělou spolupráci s hostitelskými knihovnami a RV SKIP 07 při organizaci klubových setkání; naplňování vzdělávacích potřeb členů KDK LK v podobě uskutečnění navrhovaných akcí, i spuštění nového společného projektu.

V dalším období bude větší úsilí investováno do sdílení dobrých praxí konkrétní formou, vyhledávání užitečných exkurzí a podnětných lektorů, a získání finančních prostředků pro realizaci těchto aktivit.

Nadále budeme aktivně vyhledávat a získávat dětské knihovníky napříč regiony Libereckého kraje, abychom posílili jádro motivovaných členů, kteří budou pro klub přínosem a obohacením, budou mít zájem podpořit společnou aktivitu a chuť se nadále rozvíjet a vzdělávat.

V Semilech dne 11. ledna 2024

Zpracovala a zapsala:

Bc. Petra Luňáková, tajemnice KDK LK

Schválila:

Jana Baánová, předsedkyně KDK LK